

Filmrecensie Trouw ★★★★★ | swear

Britse tragikomedie 'I Swear' over leven met Tourette is aanstekelijk

Er ontstond nogal wat commotie afgelopen maand tijdens de uitreiking van de Bafta's, de Britse filmprijzen. Toen Michael B. Jordan en Delroy Lindo, twee zwarte acteurs uit *Sinners*, op het podium verschenen, werd vanuit de zaal opeens het racistische n-woord geschreeuwd.



Er was in de loop van de avond meer schuttingtaal te horen, afkomstig – zo bleek – van de Schotse activist John Davidson die lijdt aan het syndroom van Gilles de la Tourette, waardoor hij onvrijwillig scheldt, en soms ook spuugt en een mep uitdeelt.

De Britse tragikomedie *I Swear* is gebaseerd op Davidsons opmerkelijke levensverhaal, vandaar dat hij tijdens de prijsuitreiking in de zaal zat. Robert Aramayo, die in de film een razend knappe vertolking weggeeft van Davidson, ontving de Bafta voor de beste acteur.

Langzaam wordt hij een paria

Het is een geweldige beproeving voor Davidson (op jonge leeftijd gespeeld door Scott Ellis Watson) als hij zijn eerste tics gaat vertonen. We zien een sympathieke, sportieve tiener in het Schotse plaatsje Galashiels die op school tijdens het voorlezen en thuis

tijdens het avondeten ineens verbale en fysieke uithalen vertoont. Het gaat veelal om politiek incorrecte verwensingen, om seksistisch, racistisch en homofoob gevloek.

Het is 1983, niemand in Galashiels heeft van Tourette gehoord. De jongen die tegen de schooldirecteur *'Fuck my dick!'* roept, wordt zwaar gestraft, ook al meent hij er niets van en zegt hij honderd keer sorry.

Langzaam wordt John een paria. Als hij 27 is, en gespeeld wordt door Robert Aramayo, woont hij nog steeds bij zijn moeder die zich geen raad weet met haar zoon en als een nerveus wrak wordt gespeeld door de prachtige Shirley Henderson. Een dramatisch dieptepunt volgt als John eenzaam en alleen de rivier in loopt.

'Fuck the Queen!'

/ Swear, op het Filmfestival van Rotterdam bekroond met de publieksprijs, gaat uiteindelijk over een jongeman die tegen de klippen op iets van zijn leven maakt. En dat heeft alles te maken met de vriendschappen die hij sluit en de steun die hij ontvangt. Dottie, heerlijk gespeeld door Maxine Peake, is de moeder van een oude schoolkameraad die als psychiatrisch verpleegkundige heeft gewerkt. Ze sluit John in haar armen, stimuleert hem, zorgt ervoor dat hij aan het werk kan.

Dat zijn werkgever in het gemeenschapshuis vervolgens van alles naar zijn hoofd krijgt geslingerd, deert hem niet. Tommy (een fijn weerzien met Peter Mullan) kan er wel om lachen, zoals je als kijker ook geregeld moet grinniken om Johns onvrijwillige uitlatingen en acties. Zo pakt hij zijn werkgever op een onbewaakt moment bij zijn ballen.

Als John als conciërge van het gemeenschapshuis uiteindelijk ontmoetingen met lotgenoten gaat organiseren, en zich ontpopt als een begenadigd Tourette-activist, krijgt hij op een dag zowaar een koninklijke onderscheiding opgespeld van Elizabeth II. Een gelegenheid waarbij hij uiteraard *'Fuck the Queen!'* scandeert.